

Täysistunto

Tiistai 10.12.2019 klo 15.45—21.15

12. Hallituksen esitys eduskunnalle aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 80/2019 vp

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

19.55 **Mia Laiho kok:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamista koskevaksi lainsäädännöksi. Kokoomus on jättänyt asiasta vastalauseen. Hallituksen talouspolitiikka on rakennettu sen varaan, että työllisyysaste nousee 75 prosenttiin. Eduskunnan riippumattoman tietopalvelun laskelman mukaan hallituksen ensi vuoden talousarvioesityksen vero- ja sosiaaliturvamuu- tokset laskevat työllisyyttä viidellä tuhannella hengellä, ja tämä arvio ei vielä sisällä aktiivimallin poiston vaikutusta. Näin ollen varovaisestikin arvioiden hallituksen toimet ovat laskemassa työllisyyttä noin kymmenellä tuhannella hengellä, ja voidaan sanoa, että hallituksen talouspolitiikalta on puolella vuodessa jo putoamassa pohja pois.

Hallitusohjelmassahan mainitaan, että ”puretaan aktiivimallin leikkurit ja velvoitteet, kun työllisyysvaikutuksiltaan vastaavista toimenpiteistä on päätetty”. Nyt näitä toimenpiteitä ei ole vielä päätetty mutta malli ollaan purkamassa. Hallituksen esityksessä tai kuulemisissa ei ole selvinnyt aktiivimallin korvaavia toimenpiteitä. Tältä osin hallitus ei noudata omaa ohjelmaansa. Työllisyyttä laskevia toimenpiteitä kiirehditään kyllä, mutta työllisyyttä nostavista toimenpiteistä ei ole tietoa. Hallituksen työllisyyspolitiikka ei johda työllisyystavoitteen saavuttamiseen, eikä sitä voida näin ollen pitää uskottavana.

Aktiivimallin velvoitteiden myötä on paljastunut, että perustason työttömyysturvalla on kuitenkin paljon henkilöitä, jotka eivät todellisuudessa ole työkykyisiä tai joiden työkyky on merkittävästi alentunut, ja aktiivimallileikkuri on erityisesti osunut tähän työttömien ryhmään. Varsinaisesti ongelma ei kuitenkaan ole aktiivimallissa vaan yleisesti suomalaisessa sosiaaliturvajärjestelmässä, ja aktiivimalli on vain tuonut esille nykyjärjestelmän väliinputoajat, jotka eivät ole työkykyisiä mutta eivät myöskään oikeutettuja työkyvyttömyyseläkkeeseen. Kokoomus onkin ehdottanut, että osatyökykyisille pitäisi räätälöidä oma sosiaaliturva. Osallistumistulo olisi perustason työttömyysturvan tasoinen, mutta sen velvoitteissa huomioitaisiin paremmin alentunut työkyky. Aktiivisuutta edellytettäisiin, mutta se voisi olla esimerkiksi kuntoutukseen ja vapaaehtoistyöhön osallistumista. Muutos voitai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2019 vp

siin toteuttaa osana isompaa sosiaaliturvan kokonaisuudistusta. Kokoomus kannustaakin hallitusta käynnistämään sosiaaliturvauudistuksen nopeasti. Uudistukselle luotiin viime vaalikauden parlamentaarisisessa Toimi-hankkeessa hyvä pohja. Hallitusohjelmassa esitetty parlamentaarinen komitea olisi perustettava nopeasti ratkomaan nykysosiaaliturvan ongelmia.

Esitänkin seuraavat vastalauseen lausumaehdotukset:

Ensimmäisenä: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vauhdittaa sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen käynnistämistä ja huomioi osana uudistusta osatyökykyisten sosiaaliturvan kehittämistarpeet."

Toisena: "Eduskunta edellyttää, että hallitus esittää viipymättä hallitusohjelman mukaiset työllisyysvaikutuksiltaan aktiivimallia vastaavat toimenpiteet."

Ja kolmantena: "Eduskunta edellyttää, että omavastuupäivät palautetaan takaisin nykyistä lakia edeltävälle tasolle."

19.59 Pia Lohikoski vas: Arvoisa puhemies! Aktiivimallin purkamisessa on kyse heikossa taloudellisessa asemassa olevien kansalaisten toimeentulosta ja oikeudenmukaisesta kohtelusta. Aktiivimalli ei huomioi työttömän aktiivisuutta ja ahkeruutta työnhaussa, ei vaikka olisi hakenut 500:ta työpaikkaa. Malli rankaisee siitä, että työtön ei saa työpaikkaa, vaikka kuinka ahkerasti olisi yrittänyt. Aktiivimallin vaikutuksia arvioinut raportti ei pystynyt osoittamaan sille työllisyysvaikutuksia, vaan malli on ollut heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työttömyysturvaleikkuri. Aktiivimalli ei siis työllistänyt. Siksi korvaavia toimenpiteitä ei tarvita. Muita työllisyystoimenpiteitä on toki tulossa.

Arvoisa puhemies! Aktiivimalli on kohdellut erityisen epäoikeudenmukaisesti pitkäaikaistyöttömiä, ikääntyneitä työttömiä ja henkilöitä, joilla on puutteellinen työkyky. Enemmistö myös TE-toimistojen henkilöstöstä on pitänyt aktiivimallia epätarkoituksenmukaisena. Alusta asti oli tiedossa, että aktiivimallin piiriin joutuvat muun muassa sairauspäivärahan maksimikeston ylittäneet henkilöt, joilla ei ole työkyvyn puutteiden takia tosiasiallisia mahdollisuuksia täyttää sen velvoitteita. Tutkimuksessa kävi myös ilmi, että aktiivisuusehdon täyttymisessä on ollut ongelmia etenkin Uudellamaalla ja Itä-Suomessa miehillä ja vanhimmissa ikäryhmissä.

Aktiivimallin purkaminen oli vasemmistoliitolle yksi keskeisimmistä kynnyskysymyksistä hallitusneuvotteluissa. Aktiivimallin epäoikeudenmukaisen leikkurin purkaminen olikin ensimmäisiä toimia, joita sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen lähti ministeriössään kesäkuussa valmistelemaan. Olen todella iloinen, että tämä hallitus todella nyt purkaa epäoikeudenmukaisen aktiivimallin, ja tästä iloitsevat myös kaikki sen leikkurin uhreiksi joutuneet tuhannet työttömät.

20.01 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien työllistyminen ovat tärkeitä tavoitteita, sillä muuten hallituksen työllisyystavoite ei toteudu, mutta aktiivimalli ei ole inhimillinen eikä vaikuttava tapa pyrkiä tähän tavoitteeseen. Sen takia olenkin tyytyväinen, että tämä niin sanottu aktiivimalli perutaan ja puretaan, sillä malli on heikentänyt erityisesti vaikeasti työllistyvien ryhmien työttömyysturvan tasoa, lisännyt toimeentulotuen tarvetta ja lisännyt työttömyysturvajärjestelmään kohdistuvia epäoikeudenmukaisuuden kokemuksia, ja epäoikeudenmukaisuuden kokemukset taas heikentävät entisestään työllisyyden edellytyksiä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2019 vp

Minä olen ollut itse mukana monessa työllisyshankkeessa ja tavannut näissä hankkeissa paljon pitkään työttöminä olleita ja osatyökykyisiä henkilöitä. Näissä hyvin toteutuneissa työllisyshankkeissa vaikuttavuusaste on ollut jopa 60—70 prosenttia, eli todella hyviä hankkeita. Onnistumiset näissä työllistymisissä ovat tapahtuneet erityisesti yksilöllisen tuen, avun, koulutuksen ja rinnalla kulkemisen avulla, ei suinkaan ihmisiä kiusaamalla, syyllistämällä ja itsetuntoa viemällä. Valitettavasti nämä kokemukset, juuri tämä itsetunnon vieminen, kiusatuksi tulemisen tunne ja syyllistämisen tunne, ovat olleet tyypillisiä tämän aktiivimallin leikkurin kohteeksi joutuneilla henkilöillä.

20.03 Matias Marttinen kok: Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin kannatan edustaja Laihon tekemiä lausumaehdotuksia.

Herra puhemies! Totean aivan lyhyesti, että on totta, että aktiivimalli ei ole ollut täydellinen, ei suinkaan. Sitä on parannettu, ja edelleenkin olisi löytynyt asioita, mitä sen puolesta olisi voitu tehdä. Olemme kuitenkin tuoneet esille — mitä edustaja Laiho tässä hyvin ansiokkaasti jo toi esille — mitä ongelmia meillä on esimerkiksi sosiaaliturvassa, ja mitä siellä pitäisi tehdä, joten haluan, herra puhemies, nostaa nyt esiin yleisen huolen liittyen tähän esitykseen. Edustaja Lohikoski viittasi siihen, että aktiivimallille ei ole voitu arvioida tarkkaa työllisyysvaikutusta, mutta toki pitää muistaa se, että aikaisemmin valtiovarainministeriö on arvioinut, että mallin vaikutukset ovat 5 000—12 000 työllistä, vaikkakaan nyt Uusitalon ryhmä ei tätä pystynyt sitten todentamaan. Joka tapauksessa kuitenkin tämä hallitus on nyt lähtenyt sille tielle, että vanhaa puretaan, mutta uutta ei tuoda tilalle. Näin olen, kun tiedetään se, että tämän hallituksen budjettiehdotus heikentää työllisyyttä, ja nytten hallitus on esittänyt, että aktiivimalli puretaan, niin nostan erityisen huolen esille siitä, että te pakitatte nyt taaksepäin, kun kaikin keinoin pitäisi pyrkiä löytämään keinoja, miten tämän maan työllisyys tosiasiasa vahvistuu.

Herra puhemies! Tulemme odottamaan ja vaatimaan myös hallitukselta jämäköitä työllisyystoimia, toivottavasti mahdollisimman nopeasti.

20.05 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Kun tätä aktiivimallia säädettiin vuoden 17 lopulla, niin perussuomalaiset eivät kannattaneet tätä mallia, koska katsoimme, että siinä on paljon ongelmia, ensinnäkin se pääkysymys, että se rankaisee varsin pienillä tuloilla olevia ihmisiä, ja sitten siinä on alueellisia, ikään liittyviä ja muihin tällaisiin henkilökohtaisiin tekijöihin vaikuttavia kielteisiä osia. Siksi äänestimme vastaan ja esitimme ponnen, jossa edellytimme, että nämä tekijät otetaan huomioon ja lakia korjataan. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut, ja nyt meillä on käsittelyssä tämä esitys, että koko laki kumotaan. Pidämme hyvänä, että näin on syytä menetellä.

Muistan, että kun tätä asiaa kesällä keskusteltiin, niin erityisesti keskustan ryhmällä ja ministereillä oli vaatimus, että tämä puretaan vasta sen jälkeen, kun korvaavat työllisyystoimenpiteet ovat hyväksytyinä. Näin ei nyt kuitenkaan ole. Me emme ole saaneet niitä toimenpiteitä. Yksi tänään oli, mutta ei se kohdistu ollenkaan tähän eikä ole vastaava.

Perussuomalaiset eivät asettaneet tällaista ehtoa, vaan olimme sitä mieltä, että tämä laki on osoittautunut huonoksi ja siksi olemme valmiita sen kumoamaan mutta emme todellakaan sillä tavalla, ettemmekö vaatisi voimakkaasti, että uusia työllistäviä toimenpiteitä tarvitaan, ei niinkään keppiä vaan porkkanoita, myönteisellä tavalla uudistuksia. Koska voi olla, että riittävän korkeaan työllisyysasteeseen emme pääse helpoin keinoin, niin siksi olen itse esittänyt, että hallitus nöyrästi tämän tunnustaisi ja asettaisi parlamentaarisen ko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2019 vp

mitean tai vastaavan tekemään pitkäjänteisiä, keskipitkän ja pitkän aikavälin työllisyystoimenpiteitä, joissa varmasti on myös sellaisia kipeitä kohtia, joita ei kukaan haluaisi mutta jotka on ehkä toteutettava, jotta selviämme tulevista haasteista tässä yhteiskunnassa, koska työn lisääminen on se ratkaisu, jolla saadaan yhteiskunnan rattaat pyörimään ja toisaalta myös varoja, joilla voidaan pitää palvelut asianmukaisella tasolla.

20.08 Johannes Yrttiaho vas: Arvoisa puhemies! On tietenkin erittäin kannatettava, hyvä asia, että aktiivimalli nyt kumotaan ja samalla tämä 4,65 prosentin työttömyysturvaleikkuri poistuu. Se helpottaa monen ihmisen elämää.

Tässä keskustelussa on kuitenkin valitettavan vähälle huomiolle jäänyt se tosiasia, että meillä on itse asiassa aktiivimallia paljon suurempi ja pahempi keppi, suurempi leikkuri olemassa työvoimahallinnossa ja työttömyysturvajärjestelmässä, nimittäin nämä erilaiset työttömyysturvan karenssit. Nämä karenssipäätöksethän ovat käytännössä sellaisia, että ne voivat olla jopa sadan prosentin työttömyysturvaleikkureita eli voivat viedä määrääjäksi kokonaan työttömyysturvan työttömältä pois.

Luettelen tässä nyt muutamia perusteita, joilla tällaisen karenssipäätöksen voi työvoimahallinto tehdä: Koulutusta vailla oleva nuori ei hakenut opiskelupaikkaa — ei oikeutta työttömyysturvaan toistaiseksi. Koulutusta vailla oleva nuori keskeytti opinnot — ei oikeutta työttömyysturvaan toistaiseksi. Koulutusta vailla oleva nuori laiminlöi työllistämissuunnitelman toteuttamisen — ei oikeutta toistaiseksi. Toistuva moitittava menettely — langetetaan työssäolovelvoite, ennen kuin työttömyysturva taas juoksee. Työstä eroaminen — karenssi 90 päivää, siis sadan prosentin leikkuri 90 päivää. Työstä eroaminen, kun työtä on jäljellä enintään viisi päivää — karenssi 30 päivää. Virasta pidätetty — karenssi 90 päivää. Kieltäytynyt työstä — karenssi 60 päivää. Kieltäytynyt enintään kaksi viikkoa kestävästä työstä — karenssi 30 päivää. Kieltäytynyt varmasta työpaikasta — karenssi 90 päivää. Työnantaja irtisanoi — karenssi 60 päivää. Jäi saapumatta työllisyysuunnitelman laatimiseen — karenssi vähintään 15 päivää. Kieltäytyi suunnitelman laatimisesta — vähintään 30 päivää karenssia. Laiminlöi suunnitelman toteuttamisen — karenssi 60 päivää. Kieltäytyi työllistymistä tukevista palveluista — karenssi 60 päivää. Keskeytti työllistymistä tukevan palvelun — karenssi 60 päivää.

Tällaisia päätöksiä siis työvoimahallinto on langettanut viime vuonna 120 000 kappaletta, joissa ihminen menettää työttömyysturvan kokonaan. Hyvin usein nämä perusteet ovat kovin, kovin tulkinnanvaraisia ja johtuvat esimerkiksi työttömän tietämättömyydestä. Tämä on todella kova leikkuri, josta ilman muuta pitäisi päästä eroon. Se pitäisi järkevöittää.

Nyt jos olen ymmärtänyt oikein, niin on asetettu näissä työllisyystyöryhmissä tehtäväksi myös näiden karenssien perkaaminen ja esimerkiksi tällaisen huomautusmenettelyn käyttöönotto, joka olisi paljon, paljon inhimillisempi. Nämä nykyiset karenssit ovat todella rajuja ihmisen toimeentulon kannalta. Vielä huomauttaisin, että näitten määrä ja näitten päätösten määrä [Puhemies koputtaa] on jatkuvasti kasvanut ja edelleen kasvussa, puhemies.

20.11 Niina Malm sd: Arvoisa puhemies! Tuntuu hyvältä, että ollaan tässä vaiheessa aktiivimallin leikkureitten kumoamisen kanssa, mutta mitä enemmän tätä asiaa on nyt tullut tässä mietittyä, niin kyllä näitten leikkureitten purkamisesta on tullut myös tasa-arvoteko. Miesten itseluottamukseen ja omaan arvostukseen iskevän aktiivimallin leikkurin purka-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2019 vp

minen on varsinainen tasa-arvoteko tässä maassa, ja varsinkin kun se on samalla, kuten edustaja Mäkisalo-Ropponen mainitsi, purrut iäkkäisiin työnhakijoihin, niin siitähän tulee jo lähestulkoon tuplapureminen: eli plus 55 -vuotias työtön, sitten nämä leikkurit tulevat päälle, ja jos sattuu vielä olemaan plus 55 -vuotias miestyötön, niin rankaisut ovat tuntu-neet entistä kovemmilta.

Tässä on myöskin huomioitava tulevaisuudessa, kun on puhuttu näistä tulevaisuuden vaihtoehtoista ja siitä, mitä tulee tilalle, että tarvitaan malli, joka kannustaa ottamaan työtä vastaan, kannustaa kouluttautumaan eikä rankaise siitä, että ei välttämättä osaa jotain, niin kuin tämän mallin kanssa valitettavasti tuntuu, ainakin tunnetta se on sellaiseen herättänyt.

Alueellisesti epäilemkin tämä on ollut. TE-toimistot ovat olleet aika eriarvoisessa ase-massa koko aktiivimallin kanssa, ja vaihtelevat resurssit ovat vaikeuttaneet myöskin tä-män toimeenpanoa. Kaiken kaikkiaan nyt kun tätä päivää summaa yhteen ja keskustelua, niin myös edellisessä pykälässä mainittu vuoropäivähoidon tuleminen myös pienille lap-sille voi olla yksi työllisyysteko tälle puolelle, koska yksinhuoltajanhemman on helpom-pi ottaa työtä vastaan, ja työttömyyskään ei ole niin rangaistava teko enää.

Kaiken kaikkiaan hyvä, että menee eteenpäin.

20.13 Heidi Viljanen sd: Arvoisa puhemies! En malta olla muutamaa sanaa sanomatta tästä tärkeästä aiheesta. Aktiivimallin keskeinen tavoite oli siis lisätä työllisyyttä. No, tut-kimuksissa ei ole voitu kuitenkaan nyt luotettavasti osoittaa aktiivimallin lisänneen työllisyyttä. Sen sijaan aktiivimalli on heikentänyt erityisesti vaikeasti työllistyvien ryhmien työttömyysturvan tasoa, lisännyt toimeentulotuen tarvetta ja nostanut työttömyysturvajär-jestelmään kohdistuvia epäoikeudenmukaisuuden kokemuksia. TE-toimistojen asiantunti-jat ja esimiehet eivät pidä aktiivimallia työvoimapolitiittisesti tarkoituksenmukaisena keino-na edistää työllisyyttä. Aktiivimallin avulla ei pystytäkään edistämään työllistymistä, koska se kannustaa aktiivisuuteen, joka ei perustu asiakkaiden tarpeisiin, motivaatioon tai työvoi-mapoliittiseen tarkoituksenmukaisuuteen, vaan aktiivimallin ehtojen täyttämiseen, siis näennäisaktiivisuuteen.

Selvitysten ja tilastojen perusteella on selvää, että aktiivimalli on heikentänyt työttömi-en toimeentuloturva. Työttömyysetuutta pienennettiin erityisen usein heikommassa työ-markkina-asemassa olevilta iäkkäämmiltä työnhakijoilta. Aktiivimalli näyttää myös, ku-ten edustaja Malm puhui, kohdistuneen erityisesti miehiin. Aktiivimalli on koettu vaikea-selkoiseksi ja epäoikeudenmukaiseksi. Se on epäoikeudenmukainen alueellisesti, aloittain sekä ikäryhmittäin. On epäoikeudenmukaista edellyttää kaikilta samanlaista aktiivisuutta, vaikka osa työttömistä tarvitsisi ensisijaisesti työ- ja toimintakyvyn sekä terveydellisten ra-joitteiden selvityksen sekä ohjauksen asianmukaiseen hoitoon, kuntoutukseen, työkyvyn selvitykseen tai muuhun tarpeenmukaiseen palveluun.

Aktiivimalli on lisännyt byrokratiaa eikä tarjoa riittäviä palveluita. Malli on työttömyys-turvan toimeenpanon kannalta kohtuuttoman raskas verrattuna työllisyysvaikutuksiin. Tässä muutamia asioita, mistä syystä tästä mallista on syytä luopua.

No, mitä jatkossa? Työllisyyden edistämiseksi tarvitaan työttömien työnhakijoiden ak-tiivisuutta tukevia toimenpiteitä, kannusteita ja työllistymistä tukevia palveluja. Työvoi-mapalveluita tulisi kehittää nykyistä yksilöllisemmiksi ja eri työttömien ryhmien tarpeita vastaaviksi ja riittäviksi. Se on tulevaisuuden suunta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2019 vp

20.16 Anu Vehviläinen kesk: Arvoisa puhemies! Muutama näkökohta myös minun puoltani. Ensinnäkin toteaisin tähän kokoomuksen vastalauseeseen ja esitykseen siitä, että nämä omavastuupäivät pitäisi nostaa viidestä seitsemään. Me emme sitä siellä valiokunnassa kannattaneet hallituspuolueitten edustajina, ja itse ajattelen myös niin, että ei ole hyvä, että me teemme poukkoilevia ratkaisuja, että vähän väliä muutetaan näitä omavastuupäiviä. Ylipäänsä koko työllisyyspolitiikan osalta minusta on ongelmallista, jos ei ole semmoista pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta. Sitä minusta olisi hyvä työvoima- ja työllisyyspolitiikka.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa kuultiin erittäin laajasti tästä aktiivimallista asiantuntijoita, ja meille selvitettiin myös näitä tehtyjä tutkimuksia, joita on tehty kaiken kaikkiaan kolme, jos muistan oikein. Nämä tehdyt tutkimukset eivät osoita sitä, oliko tällä aktiivimallilla itsellään miten paljon työllisyyttä lisääviä vaikutuksia vai johtuiko työllisyyden parantuminen — kuten hyvin tiedämme, että 140 000 uutta työpaikkaa tuli viime vaalikaudella — muista syistä ja mikä oli suhdannevaikutus ja niin päin pois. Sitä oli vaikea arvioida. Itsekin luulin alun alkaen, että tämä aktiivimalli oli alueellisesti hyvin eriarvoistava, mutta itse asiassa sosiaali- ja terveysvaliokunnassa kuulumme sen, että näitä alueellisia eroja ei niinkään ollut, mutta sitten eri ihmisryhmien välillä, kuten täällä jo puheenvuoroissa on hyvin todettu, erityisesti ikääntyneemmät miehet olivat tässä kärsijöinä, se pitää paikkansa.

Ja näistä positiivisista työllisyysvaikutuksista, niin ehkä aktiivimalli parhaiten kuitenkin kävi niille, jotka olivat siellä ansiosidonnaisen puolella. Ehkä siellä tapahtui myös sitä työllisyyden paranemista. Itse ajattelen sillä tavalla, että ylipäänsä on ehkä väärä lähtökohta ajatella työttömiä yhtenä yhtenäisenä massana. Tilanteet ovat niin erilaisia siitä oman lähiympäristön työllisyysmahdollisuuksista lähtien, siitä, mikä on oma koulutustaso, miten kauan on ollut työttömänä ja monista eri yksilöllisistä syistä, että sen takia me tarvitsisimme enemmän räätälöityjä malleja eri työttömille, erityyppisille ihmisille.

Se on hyvä, että tähän lisättiin 25 miljoonaa euroa lisää rahaa, ja ne ovat käytettävissä edelleenkin. Ja kuten täällä tuli jo esille, niin sosiaali- ja terveysvaliokunta korosti sitä, että me tarvitsemme huomattavan paljon yksilöllisempiä palveluita, jotta työttömät saavat hyvää apua ja pääsevät sitten mahdollisesti työn piiriin. Sosiaaliturvauudistustyö on ehdottoman tärkeää, ja se komitea tullaan asettamaan hyvinkin pian.

Sitten tässä on perätty niitä uusia keinoja, mitä voitaisiin ottaa käyttöön. Itse pidän kyllä tärkeänä, että nämä kuntien työllisyyskokeilut lähtevät pian käyttöön. Niistä ajattelen kyllä niin, että olisi hyvä ottaa mukaan kaikki kunnat, jotka ovat hakeneet näihin työllisyyskokeiluihin.

20.19 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Kyllä hallitusohjelmaan itse asiassa on kirjattu lukuisia osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien ihmisten työllistämistä edistäviä toimenpiteitä. Ihan jos muutaman tässä luettelomaisesti sanon — tämä ei ole kattava lista — niin siellä on esimerkiksi osatyökykyisten työkykyohjelma, siellä mainitaan kuntoutusjärjestelmäuudistus, sosiaalisen kuntoutuksen lisääminen, välityömarkkinoiden kehittäminen, TE-toimistojen palvelujen parantaminen muun muassa työhönvalmentajien lisäämisen avulla — erityisen tärkeä toimenpide, koska siellä tarvitaan nimenomaan sitä henkilökohtaista apua, tukea, ohjausta — kolmannen sektorin palkkatuen kehittäminen niin, että siihen tulee mukaan yksilöllinen tuki, työkyvyn kartoitus ja muita palveluja niin, että työttömän olisi helpompi siirtyä avoimille työmarkkinoille. Minä väitän, että jokainen näistä keinoista on vaikuttavampi kuin tämä epäinhimillinen aktiivimalli.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2019 vp

Sitten tämä sosiaaliturvan uudistus, joka on mittava asia. Sitä ei varmaan nyt saada tällä kaudella valmiiksi, mutta hyvä, jos päästään aloittamaan sitä vaikeaa ja haastavaa työtä. Nämä kuntakokeilut ovat tärkeitä, ja minä toivoisin nyt, että näissä kuntakokeiluissa mutta myöskin muissa kehittämishankkeissa hyödynnettäisiin myös näitä hyvissä hankkeissa ja kokeiluissa jo tähän asti saatuja, räätälöityjä malleja, joissa on siis todella hyviä vaikuttavuustuloksia saatu hyvinkin vaikeasti työllistyvien ihmisten auttamisesta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.